

Simon Krek, Institut "Jožef Stefan"

Polona Gantar, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU

Iztok Kosem, Trojina, zavod za uporabno slovenistiko

Razlage v novem slovarju slovenskega jezika

V prispevku je podan pregled leksikografske teorije in prakse pri oblikovanju pomenskih razlag v slovarju, kjer se na podlagi sodobnih pristopov izpostavlja potreba po upoštevanju komunikacijskega procesa, vloge sobesedila in uporabniških pričakovanj, ki jih narekujejo sodobni mediji in informacijske tehnologije.

Definitions in the new dictionary of Slovene

The article presents the overview of lexicographical theory and practices related to the design of dictionary definitions. Based on modern approaches, the need for the inclusion of communication process, the role of context and user expectations are emphasized, which emerge from the changes in modern media and information technologies.

Ključne besede: klasična slovarska razlaga, stavčna razlaga, semagrami, digitalni medij

Keywords: conventional dictionary definition, whole-sentence definition, semagrams, digital media

1 UVOD

Čeprav se s prenosom slovarskih informacij v digitalni medij, zlasti na splet in mobilne naprave, v marsičem spreminja pogled na možnosti in vlogo slovarja kot jezikovnega priročnika, ostaja informacija o pomenu leksikalne enote še vedno temeljna slovarska informacija, zato ji je tudi pri izdelavi novega slovarja slovenskega jezika smiselno posvetiti posebno pozornost.

Pomenski opis leksikalnih enot v slovarjih se spreminja skladno z vsaj dvema parametroma: prvi je razvoj jezikoslovja in leksikografije na področju pomenskega opisa, drugi pa razvoj tehnologij, ki slovar prestavlja iz knjižne v digitalno oz. spletno obliko, kar v veliki meri vpliva na možnosti podajanja pomenske informacije uporabnikom, saj ta ni več omejena le na

besedni opis, pač pa jo učinkovito dopolnjujejo tudi interaktivnost, avdiovizualno gradivo in možnost vzpostavljanja najrazličnejših povezav, npr. na enciklopedijske, korpusne in druge jezikovne vire.

2 KAJ JE POMEN IN KAJ SLOVARSKI OPIS POMENA

Da bi razumeli vlogo pomenskega opisa v sodobnem slovarju in optimalno izkoristili možnosti, ki jih v zvezi s tem prinašajo jezikoslovno vedenje in komunikacijske tehnologije, je treba pojasniti pojem leksikalnega pomena v odnosu do pomenskega opisa v slovarju.

Da leksikalni pomen – gledano z vidika slovarja – ni absolutna kategorija, dokazujejo dejstva, da posamezni leksemi, ki v različnih slovarjih nastopajo kot iztočnice, nimajo enakega števila pomenov, da pomenska razvrstitev ni prekrivna, da je stopnja pomenske razdrobljenosti različna, da razlage istih pomenov izpostavljajo v različnih slovarjih drugačne pomenske lastnosti in da se načini oblikovanja slovarskih razlag v posameznih slovarjih med seboj razlikujejo. Ta dejstva izhajajo najprej iz ugotovitve, da pomen besede sam na sebi ne obstaja (Kilgarriff 1997, Hanks 2009: 11), pač pa imajo besede same na sebi le pomenski potencial, ki ga udejanjajo v svojem besedilnem okolju, in drugič, da način oblikovanja slovarskih razlag ni identičen z načinom razbiranja pomenov v komunikacijskem procesu.

2.1 »I DON'T BELIEVE IN WORD SENSES«¹

Proučevanje besednega pomena in možnosti njegove predstavitve v slovarju ima dolgo zgodovino. Ker namen pričujočega prispevka ni ukvarjanje s teorijo leksikalnega pomena, naj za ponazoritev izhodišč, ki so pomembna za nadaljnje razpravljanje, izpostavimo le nekatere vidike, ki so se bodisi zgolj v teoriji ali pa tudi v praksi uveljavili v slovenski leksikografiji.

Najprej je mogoče izpostaviti t. i. komponentno analizo pomena (Hjelmslev 1943), katere namen je razgraditi pomen leksikalne enote na atomske koncepte, pri čemer je tak način pomenskega opisa v večini primerov izpeljan pri konceptih, ki prenesejo sistematično klasifikacijo po vzoru odzemanja/dodajanja relevantnih lastnosti, kot se je znotraj Praške lingvistične šole uveljavilo pri analizi fonoloških sistemov, v leksiki pa predvsem pri opisih

¹ »Ne verjamem v besedni pomen«: Kilgarriff (1997) v prispevku z istoimenskim naslovom citira Sue Atkins, nekdanjo predsednico Evropskega združenja za leksikografijo, urednico Collins-Robert angleško-francoskega slovarja in svetovalko za leksikografijo pri Oxford University Press, ko se je odzvala na razumevanje pomena kot samozadostne in od drugih enot ločene entitete (The future of the Dictionary, Uriage-Les-Bains, oktober 1994).

sorodstvenih razmerij (prim. Toporišič 1980; Čermák 2010: 57). V slovenskem prostoru je teorija dobila svojo odmevnost v 70. in 80. letih v delih Orešnika (1972), Toporišiča (1980, 1981), Müllerja (1980) in Vidovič Muhe (2000: 21), kjer se je za vsebinske elemente pomena uveljavil izraz pomenska sestavina. Podrobno je opis uporabe pomenskih sestavin v klasičnih slovarskih razlagah, udejanjenih zlasti v SSKJ, opisan v delih Vidovič Muhe, kjer se izrecno vzpostavlja povezava med človekovo konceptualizacijo sveta in hierarhično ureditvijo pomenskih sestavin v opisu leksikalnega pomena, ki naj bi odražala strukturiranost človekovih predstav o zunajjezikovni stvarnosti: »/.../ s slovarskim metajezikom /je mogoče/ razločevalno izražati svet skladno s temeljnimi lastnostmi denotatov, ki ga sestavljajo /.../« (Vidovič Muha 2008: 30).

Korpusno jezikoslovje je na drugi strani z možnostjo vzorčenja velike količine podatkov in z vpogledom v analogne procese jezika izpostavilo dejstvo, da besedni pomen sam na sebi ne obstaja in da večina pomenske informacije konkretne besede izhaja iz njenega besedilnega okolja. Ključni element za pomensko razdvoumljanje tako predstavlja sobesedilo, ali kot pravi Hanks (2009: 11), imajo besede pomenski potencial, ki ustvarja pomene šele, če jih postavimo v kontekst. Pomeni so tako povezani z določenimi nizi sintagmatskih vzorcev, ki jih je mogoče prepoznati s podrobno korpusno analizo. Na tej podlagi izdelan pomenski opis ali pomenska členitev pa seveda ne more biti absolutna in kot taka tudi ne identična v različnih slovarjih, ampak gre za vsakokratni izdelek leksikografa, ki temelji na njegovi interpretaciji realnih rab, ki se ustvarjajo v prototipičnih stavčnih vzorcih in njihovih alternacijah. Tako izhodišče je pri razumevanju besednega pomena upoštevano tudi v projektu FrameNet, kjer se pomen leksikalnih enot opisuje s pomočjo pomenskih elementov, ki tvorijo za posamezne pomenske skupine leksemov prototipične pomenske okvire. V zvezi s tem Fillmore (1976: 32) navaja: »Pomen je najbolje interpretirati probabilistično, se pravi v smislu najboljšega približka prototipu in ne v smislu iskanja niza zadostnih ali potrebnih pogojev.«

2.2 USLOVARJENOST POMENA

Opisovanje leksikalnega pomena v slovarjih je v strokovni literaturi in posledično v slovarskih priročnikih opravilo določeno razvojno pot, ki se kaže tudi v oblikovanju pomenskih razlag. Opis leksikalnega pomena, kot ga vidi strukturalno pomenoslovje, temelji na tezi, da govornici pomensko konceptualiziramo svet na enak način, kot so zgrajene klasične slovarske razlage z uvrščevalno pomensko sestavino kot neposredno nadpomenko in več

razločevalnimi pomenskimi sestavinami znotraj nje (Vidovič Muha 2000: 48, 51). Na drugi strani raziskave procesa pomenskega razdvoumljanja besed v realnih komunikacijskih situacijah (Sinclair in Coulthard 1975) ugotavljajo, da postopka strukturiranja pomena, ki je sicer legitimen na ravni pomenske strukturalne analize, ni mogoče povezati s konceptualiziranjem sveta in tem, kako ljudje dejansko razbiramo pomene zlasti večpomenskih besed. Zato sta tudi, kot zatrjujeta Atkins in Rundell (2008: 263), postopek pomenskega dekodiranja v vsakdanji jezikovni komunikaciji in postopek razdvoumljanja pomenov v slovarjih med seboj neprimerljiva: »Govorci v situaciji vsakodnevnih komunikacij ne razmišljamo o konceptu besednega pomena, o tem razmišljajo leksikografi.« Podobno je že v 60. letih razmišljal tudi Bolinger (1965: 556):

»Slovarji ne definirajo, temveč pomagajo ljudem razumeti pomen. Če upoštevamo ta namen, je najpomembnejša naloga slovarja ustvariti niz namigov in asociacij, ki bodo povezale znano z neznanim.«

Ključna razlika med obema pristopoma je, da strukturalni opis predvideva, da imajo denotati lastnosti, ki so nespremenljive in univerzalne, tak pa je posledično tudi opis pomena v slovarju. Na drugi strani komunikacijski pristop k opisu pomena izhaja iz stališča, da je znano/neznano po nujnosti povezano z naslovnikom, ker je od njega odvisno, kaj mu je znano oz. je zanj pomembno. Komunikacijsko izhodišče tako izhaja iz spoznanja, da se govorce pomenov besed učimo iz kontekstov, v katerih jih tipično slišimo, kjer pa ne gre samo za obstoj konkretne predmetnosti in razpoznavanje razmerij znotraj nje, ampak za prisotnost celotnega jezikovnega in zunajjezikovnega konteksta, v katerem se beseda razume in uporablja tako, kot se.

Oba pristopa se tipično odražata v dveh tipih slovarskih definicij, t. i. klasični oz. analitični in stavčni (z različnimi podskupinami, prim. Lew in Dziemianko 2006), ki ju, skupaj z drugimi možnostmi, ki jih v ospredje postavlja digitalni oz. spletni medij, predstavimo v nadaljevanju.

2.2.1 Klasična slovarska razlaga

Slovenska leksikografska teorija in praksa (SSKJ, SNB) je pri oblikovanju pomenskih razlag sledila tradiciji aristotelovske slovarske razlage, imenovane tudi klasična leksikografska ali analitična razlaga (Hanks 2005; Dziemianko in Lew 2013: 155). Gre za tip razlage, ki jo najpogosteje najdemo v splošnih enojezičnih slovarjih in je sestavljena iz dveh delov: nadpomenke (*genus proximum*) in ene ali več razločevalnih lastnosti (*differentia specifica*). Tak tip razlage, za katerega je značilno dosledno upoštevanje besednovrstnega ujemanja

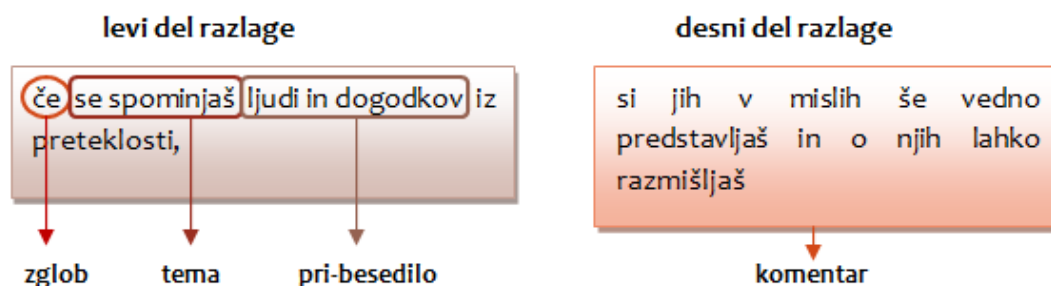
razlagane besede z razlagalno nadpomenko, kar v besedilu omogoča zamenljivost razlagane in razlagalne besede, je najbolj uporaben pri definiranju konkretnih samostalnikov in pri večini glagolskih pomenskih skupin (Atkins in Rundell 2008: 415). Konkretni samostalniki so namreč v mentalnem leksikonu organizirani kot leksikalne kategorije v medsebojnih hierarhičnih razmerjih nad- in podpomenskosti. Analitični tip razlage je na drugi strani veliko težje uporabiti za razlaganje nekaterih pomenskih skupin pridevnikov, prislovov ter funkcijskih besed (Atkins and Rundell 2008: 415). Tak tip definicije je, kot rečeno, uporabljen tudi v SSKJ in ga je mogoče ponazoriti s spodnjim primerom:

spominjati -am nedov. 1. povzročati, da se komu kaj iz preteklosti znova pojavi v zavesti

GENUS PROXIMUM
DIFFERENTIA SPECIFICA

2.2.2 Stavčna razlaga

Stavčna razlaga, ki jo je uveljavil leksikografski projekt Collins COBUILD (Sinclair 1987; Hanks 1987), je uporabljena predvsem v slovarjih, namenjenih učenju angleščine kot tujega/drugega jezika. Levi del stavčne razlage podaja informacijo o rabi iztočnice, desni pa o njenem pomenu. Običajno je desni del bolj ekspliciten kot levi, med seboj pa sta povezana z zglobom (ang. *hinge*), ki je največkrat glagol, v nekaterih primerih tudi veznik (Krek 2004: 5). Bistvo stavčnih definicij je v tem, da sistematično vključujejo podatke o (glagolski) vezljivosti oz. udeleženskih vlogah s tipičnimi zapolnitvami, ki temeljijo na skladenjskopomenskih in kolokacijskih podatkih iz besedilnih korpusov. Za ponazoritev smo primer stavčne definicije oblikovali po vzoru definicij iz CCED:

2.2.3 Argumenti za in proti stavčnim in analitičnim definicijam

Raziskave slovarskih uporabnikov (za slovenščino npr. Stabej et al. 2008) in analize učinkovitosti izrabe obstoječih slovarjev z vidika tipa definicij (Kosem 2006), njihove oblike in definicijskega jezika od pojava stavčnih definicij naprej ugotavljajo tako njihove prednosti kot pomanjkljivosti. Stavčne definicije so navadno daljše od sinonimnih in analitičnih, vendar

omogočajo opis pomena, ki je lažje razumljiv (Atkins in Rundell 2008: 38). Konverzacijski obrazec »če ...« definicij je namreč veliko bolj v soglasju z naravno zvenečimi opisi pomena, saj odgovarja na uporabnikovo vprašanje: »Kaj ta beseda pomeni?« Posledično vsebujejo stavčne definicije tudi veliko več podatkov, ki so pomembni za razumevanje določene besede, hkrati pa na naraven način vključujejo številne pragmatične informacije, ki se nanašajo na govorčev odnos do povedanega (Rundell 2006: 332).

Temeljni očitak stavčnim definicijam na drugi strani izhaja iz dejstva, da so navadno do dvakrat daljše kot ekvivalenti v tradicionalnih slovarjih,² hkrati pa tovrstne definicije lahko predstavljajo težavo pri procesiranju in razumevanju, saj se predpostavlja, da imajo npr. šolski uporabniki omejeno jezikovno znanje (Rundell 2006: 328). S tem povezan je denimo problem kopičenja anaforičnih zaimkov. Stavčne definicije namreč pogosto vsebujejo stavke, v katerih razmerja med razlagano besedo ali katerim od udeležencev ter nanosnico niso vedno nedvoumno izpeljana. Čeprav je prednost stavčnih definicij v tem, da vključujejo tipično skladiščno okolje razlagane besede, Rundell (ibid: 332) ugotavlja, da ena stavčna definicija pogostokrat ne more izraziti vseh slovničnih vzorcev, v katerih se beseda tipično pojavlja. Tak način definiranja prinaša tudi nove konvencije, ki jih uporabniki niso vajeni, zaradi česar obstaja možnost, da ostanejo nekatere informacije uporabniku skrite.

2.2.3 Drugi razlagalni koncepti – primer ANW: semagrami

Razvoj leksikografije v povezavi z novimi tehnologijami in slovarskimi trendi je v ospredje postavil tudi drugačne načine predstavitve pomenskih vsebin. Kot primer dobre prakse je mogoče omeniti semaziološki pristop, realiziran v obliki t. i. semagramov, kot so predstavljeni v nizozemskem splošnem slovarju³ (Moerdijk et al. 2008). Semagrami predstavljajo vedenje, povezano z obravnavano besedo, v obliki sheme, ki predvideva posamezna mesta in njihove zapolnitve (*slots and fillers*). Mesta (*slots*) so elementi konceptualne strukture, ki opredeljujejo lastnosti in relacije semantičnih razredov, kot so npr. živali, glasbila ipd. Zapolnitve (*fillers*) pa so podatki, ki veljajo za specifični pomen obravnavane besede. Za vsak semantični razred je vnaprej nastavljena predloga. Tako denimo predloga za razred živali vsebuje naslednja mesta: DELI, VEDĚNJE, BARVA, ZVOK, KONSTITUCIJA, VELIKOST, BIVALIŠČE, VIDEZ, FUNKCIJA in SPOL, ki so nato

² V tiskanem mediju je to navadno pomenilo manjše število iztočnic.

³ ANW: Algemeen Nederlands Woordenboek. Dostopno na: <http://anw.inl.nl/search>.

ustrezno zapolnjena glede na obravnavano besedo oz. njen pomen. Spodnja slika prikazuje angleški prevod semagrama za samostalnik krava (niz. *koe*, ang. *cow*) v ANW:

UPPER CATEGORY:	is an animal # animal; mammal; ruminant
CATEGORY:	is a bovine (animal) # bovine; ruminant
SOUND:	moows/lows, makes a sound that we imitate with a low, long-drawn 'boo' # moo; low; boo
COLOUR:	is often black and white spotted, but also brown and white spotted, black, brown or white # black and white; brown and white; red and white; spotted; black; blackspotted; white; brown; rusty brown
SIZE:	is big # big
BUILD:	is big-boned, bony, large-limbed in build # big-boned, bony, large-limbed
PARTS:	has an udder, horns and four stomachs: paunch, reticulum, third stomach, proper stomach # udder; horns; paunch; rumen; honeycomb bag; reticulum; third stomach; omasum; proper stomach; abomasum
FUNCTION:	produces milk and (being slaughtered) meat # milk; flesh; meat; beef; milk production; meat production
PLACE:	is kept on a farm; is in the field and in the winter in the byre # farm; farmhouse; field; pasture; meadow; byre; cow-house; shippon; stable
AGE:	is adult, has calved # adult; calved
PROPERTY:	is useful and tame; is considered as a friendly, lazy, slow, dumb, curious, social animal # tame; domesticated; friendly; lazy; slow; dumb; curious; social
SEX:	is female # female
BEHAVIOUR:	grazes and ruminates # graze; ruminant; chew the cud
TREATMENT:	is milked every day; is slaughtered # milk; slaughter
PRODUCT:	produces milk and meat # milk; meat
VALUE:	is useful # useful

2.2.4 DVOSTOPENJSKOST POMENSKE RAZLAGE V LEKSIKALNI BAZI ZA SLOVENŠČINO

Pri izdelavi Leksikalne baze za slovenščino (LBS), ki je potekala v okviru projekta Sporazumevanje v slovenskem jeziku,⁴ je pomenska informacija predstavljena dvostopenjsko, in sicer v obliki t. i. pomenskega menija s pomočjo kratkih pomenskih indikatorjev in v obliki pomenske sheme, ki predstavlja izhodišče za oblikovanje stavčnih razlag v obliki *če*-stavka. Vloga pomenskega menija je na kratek in pregleden način predstaviti pomensko sliko obravnavane besede in omogočiti dostop (klikljivost indikatorja) zgolj do določenega pomena večpomenske leksikalne enote. Pomenski meni naj bi podal tudi informacijo o pomenski razvejanosti besede in o aktualnosti posameznega pomena:

jagoda *samostalnik*

1 rastlina

1.1 sadež

2 majhen okrogel plod

2.1 o grozdju

3 predmet

⁴ O podrobnostih projekta in rezultatih je mogoče prebrati na: <http://www.slovenscina.eu/>.

Pomenske sheme imajo v LBS dvojno vlogo. Najprej podajajo skladenjski opis posameznega pomena, vključno z udeleženci in okoliščinami, izraženimi s t. i. semantičnimi tipi (zapisanimi z velikimi črkami), ki se na kolokacijski ravni potrjujejo s konkretnimi leksikalnimi zapolnitvami. Tak zapis je v prvi vrsti namenjen strojnemu procesiranju pomenskih razlag in razvoju orodij za avtomatsko razdvoumljanje pomena.

Druga vloga pomenskih shem je leksikografska. Na njihovi podlagi je mogoče izdelati stavčne razlage v obliki *če*-stavka, v katerem je najbolj običajna raba iztočnice vključena v besedilo razlage, zaradi česar jo uporabnik lažje uzavesti (Barnbrook 2002: 178), hkrati pa dobi osnovno informacijo o udeležencih pomena, razmerjih med njimi kot tudi o pragmatičnih elementih, ki so za evociranje konkretnega pomena nujni. Tip razlage s *če/ko*-stavkom smo v LBS uporabljali predvsem za opisovanje glagolskih pomenov (spodaj *stisniti*) ter za opisovanje samostalniških in pridevniških pomenov, ki se tipično aktivirajo v povedni rabi (*lahkomiseln, vonj*):

stisniti

INDIKATOR: prijazno objeti
POMENSKA SHEMA: ČLOVEK z rokami stisne drugega ČLOVEKA ali PREDMET tesno k sebi
STAVČNA RAZLAGA: *Če kdo stisne drugega človeka ali predmet k sebi, ga objame, ker ga ima rad*
KOLOKACIJE: stisniti k [sebi, prsim]; stisniti v [naročje, objem]

lahkomiseln

INDIKATOR: nepremišljen; neodgovoren
POMENSKA SHEMA: ČLOVEK je lahkomišel, če ne razmišlja o posledicah svojih dejanj ali mu zanje ni mar

vonj

INDIKATOR (pomen): zaznavna lastnost
INDIKATOR (podpomen): občutek
POMENSKA SHEMA: če ima PROSTOR ali PREDMET vonj po LASTNOSTIH nekega ČASA ali DOGAJANJA, se to v njem na poseben način izraža ali občuti

Tip razlage s *če/ko*-stavkom in metajezikovnim komentarjem (npr. *želimo povedati, menimo ipd.*) je smiseln tudi pri opisu pomenov, kjer želimo izpostaviti okoliščine rabe ali odnos govorca do ubesedenega, kot v spodnjem primeru:

cviliti

INDIKATOR (pomen):	oddajati cvileč zvok
INDIKATOR (podpomen):	o glasbilih
POMENSKA SHEMA:	če rečemo, da GLASBILO cvili, želimo povedati, da iz njega prihaja neprijeten zvok, navadno zato, ker kdo ne zna igrati

3 NAMESTO ZAKLJUČKA: POMENSKÉ RAZLAGE V NOVEM SLOVARJU SLOVENSKEGA JEZIKA

V slovenski leksikografiji se na eni strani kaže težnja po prenovitvi obstoječega načina oblikovanja pomenskih razlag z vključitvijo stavčnih definicij, in sicer z argumentoma, da je potrebno narediti razlage uporabniku bolj razumljive, ker so bile prav nerazumljivost, togost in nedoslednost lastnosti, ki so jih uporabniki v SSKJ najbolj kritizirali (Müller 1996, 2009), ter z vidika uvajanja metodologije, ki omogoča vključitev situacijske semantike, pragmatike (2009: Müller: 24, Kržišnik: 55) in tipičnih udeležencev pri posameznih pomenih besed oz. povsod tam, kjer je to smiselno. Po drugi strani pa je očitna tudi težnja po ohranjanju analitičnega pristopa k definiranju besednih pomenov, podprta z argumenti slovenske leksikografske tradicije in strukturalističnega, tj. skladenjskopomenskega izhodišča pri obravnavi leksike v slovarju (Vidovič Muha 2009: 24).

Novi slovar slovenskega jezika bi v skladu s tradicijo SSKJ moral slediti spoznanjem sodobne leksikografske teorije in prakse, ki se razvija v povezavi s sodobnimi informacijsko-komunikacijskimi tehnologijami, zato bi bilo tudi na ravni oblikovanja slovarskih razlag potrebno upoštevati dejstvo, da spletni medij med drugim omogoča vključitev različnih tipov definiranja besednega pomena (kombinacija stavčnih in analitičnih razlag), vključno z večstopenjskostjo opisa (npr. indikator, razlaga), kjer se posamezne stopnje med seboj dopolnjujejo v smislu vse večje podrobnosti in z upoštevanjem različnih uporabnikov. Ne nazadnje spletni medij omogoča vzporedno vključitev različnih tipov razlag in razlagalnih strategij, npr. sema- in omaziološki pristop. To pomeni, da so uporabniku na voljo različni vidiki pomenske vsebine, kar slovarsko informacijo ne le širi, ampak uporabnika tudi seznanja s fluidnostjo pomenske narave besed in njihovo odvisnostjo od sobesedila.

Pri izbiri tipa (ali več tipov) pomenske razlage v novem slovarju slovenskega jezika je smiselno upoštevati specifične besednega pomena in ne le skladenjskofunkcijske vloge besed: o stavčnih razlagah je tudi za slovenščino smiselno razmisliti povsod tam, kjer je za razumevanje pomena ključno razmerje med udeleženci v procesu komunikacije, kjer je

potrebno vzpostaviti razmerje (ne)udeleženca komunikacije do vsebine sporočanega in povsod tam, kjer je opis situacije za ustrezno razumevanje pomenske rabe ključen.

Prostorska omejenost knjižnega medija, ki je pogojevala odločanje za razlage tipa *nanašajoč se na, glagolnik od* ipd. ter krožnost slovarskih razlag, s selitvijo v digitalni medij in na splet ne more biti več argument.

Literatura

ATKINS, Sue, B. T., RUNDELL, Michael, 2008: *The Oxford Guide to Practical Lexicography*. Oxford: Oxford University Press.

BARNBROOK, Geoff, 2002: *A local grammar of definition sentences*. Amsterdam: John Benjamins (Studies in Corpus Linguistics 11).

BOLINGER, Dwight, 1965: The atomization of meaning. *Language*, Vol. 41, No. 4. Str. 555–573.

CCED: Collins Cobuild English Dictionary for advanced Learners, 2001³. Glasgow: Harper Collins Publishers.

ČERMÁK, František, 2010: *Lexikon a sémantika*. Praga: Nakladatelství Lidové Noviny.

DZIEMIANKO, Anna, in LEW, Robert, 2013: When-definitions revisited. *International Journal of Lexicography* 26.2 (2013). Str. 154–175.

FILLMORE, Charles J., 1976: Frame Semantics and the Nature of Language. V: *Annals of the New York Academy of Sciences: Conference on the Origin and Development of Language and Speech*. Volume 280. Str. 20–32.

HANKS, Patrick, 2013: *Lexical Analysis: Norms and Exploitations*. Cambridge: MIT Press.

HANKS, Patrick, 2009: Sestavljanje enojezičnega slovarja za domače govorce. *Jezik in slovstvo* 54/3–4. Str. 7–24.

HANKS, Patrick, 2005: Definition. V: Keith Brown (ur.) *Encyclopedia of Language and Linguistics*. (Second edition.) Oxford: Elsevier. Str. 399–402.

HANKS, Patrick, 1987: Definitions and Explanations. John Sinclair (ur.): *Looking Up: An Account of the COBUILD Project in Lexical Computing*. London in Glasgow: Collins ELT

HJELMSLEV, Luis, 1943: *Omkring sprogteoriens grundlæggelse*. Kopenhagen: University of Kopenhagen.

KILGARRIFF, Adam, 1997: »‘I Don’t Believe in Word Senses’.« *Computers in the Humanities* 31(2). Str. 91–113.

- KREK, Simon, 2004: Slovarji serije COBUILD in formalizacija definicijskega jezika. *Jezik in slovstvo*, 49/2, mar.–apr. 2004. Str. 3–16.
- KRŽIŠNIK, Erika, 2009: (Razprava). Andrej Perdih (ur.): *Strokovni posvet o novem slovarju slovenskega jezika*, 23. in 24. oktober 2008. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- LEW, Robert, DZIEMIANKO, Anna, 2006: A New Type of Folk-Inspired Definition in English Monolingual Learners' Dictionaries and its Usefulness for Conveying Syntactic Information. *International Journal of Lexicography*, 19/3. Str. 225–242.
- MOERDIJK, Fons, TIBERIUS, Carole, NIESTADT, Jan, 2008: Accessing the ANW Dictionary. *Proceedings of the Workshop on Cognitive Aspects of the Lexicon*. COGALEX '08. Manchester: Association for Computational Linguistics. Str. 18–24.
- MÜLLER, Jakob, 2009. »Kritične misli in zamisli o SSKJ.« *Strokovni posvet o novem slovarju slovenskega jezika*, 23. in 24. oktober 2008. Ur. Andrej Perdih. Ljubljana: Založba ZRC SAZU, ZRC SAZU. Str. 17–21.
- MÜLLER, Jakob, 1996: Slovar slovenskega knjižnega jezika in kritika z bibliografijo (1960–1992). *Razprave*. SAZU. Razred za filološke in literarne vede 15.
- MÜLLER, Jakob, 1980: Pomenske skupine in pomenska zgradba besed (samostalnikov). *XVI. seminar slovenskega jezika, literature in kulture*. Ljubljana: Filozofska fakulteta. Str. 35–47.
- OREŠNIK, Janez, 1972: Formalizacija semantičnih definicij najmanjših jezikovnih enot s pomenom. *Problemi semantike, sintakse in obravnave tekstov*. Ljubljana. Str. 37–45.
- RUNDELL, Michael, 2006: More than one way to skin a cat: why full-sentence definitions have not been universally adopted. Corino, E., Marello C., Onesti, C. (ur.): *EURALEX 2006 Proceedings*. Str. 323–337.
- SINCLAIR, John, 1987: *Looking Up: An Account of the COBUILD Project in Lexical Computing*. London in Glasgow: Collins ELT.
- SINCLAIR, Mc., John, COULTHARD, Malcolm, 1975: *Towards an Analysis of Discourse: The English Used by Teachers and Pupils*. Oxford: Oxford University Press.
- SNB: *Slovar novejšega besedja slovenskega jezika*, 2013: Ur. Marko Snoj in Aleksandra Bizjak Končar. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- SSKJ: *Slovar slovenskega knjižnega jezika na CD-romu z Odzadnjim slovarjem slovenskega jezika in Besediščem slovenskega jezika z oblikoslovnimi podatki*. Ljubljana: SAZU, ZRC SAZU, Inštitut za slovenski jezik, DZS.
- Strokovni posvet o novem slovarju slovenskega jezika* 2009: 23. in 24. oktober 2008. Ur. Andrej Perdih. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.

STABEJ, Marko, ROZMAN, Tadeja, PIRIH SVETINA, Nataša, MODRIJAN, Nina, in BAJEC, Boštjan, 2008: Jezikovni viri pri jezikovnem pouku v osnovni in srednji šoli. Končno poročilo z rezultati projekta. *Evalvacija vzgoje in izobraževanja v RS: Aktivnost št. 2 – Sekundarne analize podatkov in indikatorji kakovosti*. Pedagoški inštitut, Ministrstvo za šolstvo in šport RS, Evropski socialni sklad.
<http://www.trojina.si/Vsebine/SI/Projekti/Projekti.aspx>.

TOPORIŠIČ, Jože, 1981: Strukturalno pomenoslovje besed. *XVII. seminar slovenskega jezika literature in kulture*, Ljubljana 6.–18. julij 1981. Ljubljana: Filozofska fakulteta univerze v Ljubljani. Str. 95–112.

TOPORIŠIČ, Jože, 1980: O strukturalnem določanju besednih pomenov (Ob glagolu biti). *Linguistica*. Str. 151–167.

VIDOVIČ MUHA, Ada, 2000: *Slovensko leksikalno pomenoslovje – Govorica slovarja*. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete.

VIDOVIČ Muha, Ada, 2009: Poskus določitve meril slovarskega pomena. Andrej Perdih (ur.): *Strokovni posvet o novem slovarju slovenskega jezika*, 23. in 24. oktober 2008. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU. Str. 27–35.